

Образът на везира категорично сменя в себе си три негативни проекции: на *чужденеца*, на *асимилатора* и на *деспота*. За него девствената светонагласа на Гергана е напълно непонятна. Затова той предлага друга, която би подменила както същността на *цветето-център*, така и би изсушила свежестта на този китен свят: *градината* да се превърне в *затвор-градина*, където Гергана ще е обречена на безтрепетно монадно съществуване. Въпреки неизкушеността си, а може би тъкмо поради нея, Гергана инстинктивно разпознава *агресора*, *чужденеца*, *субекта*, който би могъл да я похити и обсеби, но не и да я владее.

(Тук неизбежно се налага да отворим една твърде широка скоба. Тъй като Петко-Славейковата поема търси своята логика в идеологическия, а не в естетическия наратив, то образът на Гергана се явява вдъхновена, но функционално подчинена контаминация на народни добродетели с актуални за момента политически възгледи. Този образ е много повече реторическо клише, отколкото лирическа същност: героинята нито изживява, нито изстрадва ситуациите, в които попада. В този смисъл нелепата гибел на Гергана е странно натрапена в текста на поемата – тя е откровен естетически трафарет, маркар и углъбено звучащ и стойностен по смисъла си. Обикновено сме склонни да го анализираме като заемка от песенния фолклор, но дали тихата агония на Гергана не е все пак отзвук на потиснатия естетически наратив, който в края на краищата става видим и избликва спонтанно на повърхността на текста? Какъвто и отговор да получи подобно питане, очевидно е, че тази поема с „много здрава композиционна логика“ (М. Кирова), при повторно премисляне на структурата ѝ, разкрива пролуки, които продуктивно могат да се запълнят и психологически да се уплътнят, както ще стори това Яворов в недотам съвършения в композиционно отношение вариант на „Калиопата“ (1899) и в още по-несъвършената, композиционно хлабава „Милица“. Именно в този аспект Петко-Славейковата пос-